

本田宗一郎

SOICHIRO HONDA

Benim Hayatım

HAYALLERİN GÜCÜ

ÇEVİRMEN:

TELAT AYDIN

MASAYOSHI ITO

Telat Aydın, 1972 yılında Gümüşhane Kelkit'te doğdu. 1994'te Gazi Üniversitesi Tarih Bölümünden mezun oldu. Üniversite döneminde Türk-Japon Dostluk Derneği'nde Japonca dersleri aldı. 1997'de Doğan Holding'in kurucusu Aydın DOĞAN bursuyla Japonca eğitimi almak üzere Tokyo'ya gitti. Takushoku Üniversitesi ve Kai Japonca Dil Okulunda 2 yıl dil eğitimi aldı. Akabinde Keio Üniversitesi Ekonomi Fakültesi İşletme ve Yönetim Bölümünde Araştırma Öğrencisi olarak okudu. Bunkyo Gakuin Üniversitesi İşletme Bölümünde MBA yüksek lisans programını tamamladı. "Türk Aile Şirketlerinin Özellikleri ve Gelişim Sürecinin Japon Aile Şirketleriyle Karşılaştırılması" konulu MBA tezi ile "En Başarılı Tez Ödülü" aldı. Tokyo'da dış ticaret alanında özel sektörde 9 yıl çalıştı. Türk Ticaret ve Sanayi Odası Japonya'da Yönetim Kurulu Üyesi ve Denetçi olarak 2 yıl süreyle görev yaptı. 2011-2016 yılları arasında Tokyo'da Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezi Müdürü olarak görev aldı. Bu süreçte, Türk kültürü, sanatı ve Türk dilinin Japonya'da tanıtımı ve yaygınlaştırılması ile ilgili faaliyetlerin koordinasyonunu gerçekleştirdi. Türkiye-Japonya ekseninde kamu, akademi, yerel yönetimler ve özel sektör kurumları arasında işbirliği projelerini hayata geçirdi. Halen Ankara'da özel sektörde proje yöneticisi olarak görev yapmaktadır. Japonca JLPT N1 sertifikası sahibi olarak ileri düzeyde Japonca ve İngilizce bilmekte olup, merkezi Tokyo'da olan Japon İşletme Tarihi Cemiyeti üyesidir. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Masayoshi Ito, 1972 yılında Tokyo'da doğdu. 1994 yılında Waseda Üniversitesi Spor Akademisi Bölümünü bitirdi. Üniversitelerarası Buz Pateni Yarışmasında Japonya 9.su oldu. Aynı zamanda geleneksel Japon savunma sanatlarından olan Kendo sporu yapmaktadır. Japonya'da bir grup şirketi olan KEIO Corporation Halkla İlişkiler Bölümü'nde işe başladı. Sonraki yıllarda Yunus Emre Enstitüsü Tokyo Merkezinde 6 yıl uzman olarak görev yaptı. Türkiye'nin kültür-sanat alanındaki zengin birikimini Japonya'da birçok platforma taşıdı. Yunus Emre Enstitüsündeki faaliyetleri süresince, Türkçe'nin Japon Üniversitelerinde seçmeli ders olarak okutulmasında aktif görev alarak, Türk ve Japon üniversiteleri arasındaki akademik çalışmaları geliştirme faaliyetlerinde bulundu. Bunkyo Gakuin Üniversitesi'nde İşletme alanında yüksek lisans yaptı. Lisansüstü eğitimi sürecinde Türkiye üzerine çalışmalara yöneldi. "İstanbul'un Demiryolu İşletme Yönetimi" üzerine yaptığı tez çalışması ile yüksek lisansını tamamladı. Halen Bunkyo Gakuin Üniversitesi'nde idari görevde bulunmakta olup, ileri düzeyde İngilizce ve Türkçe bilmektedir.

Soichiro HONDA

Benim Hayatım

HAYALLERİN GÜCÜ

Çevirmen:

Telat Aydın
Masayoshi Ito

Cümle Yayınları- 67

Biyografi Dizisi-20

Editör

Ali Sali

HONDA SOICHIRO YUME WO CHIKARA NI – WATASHI NO RIREKISHO by

Soichiro Honda

Copyright © Soichiro Honda 1962

All rights reserved.

First published in Japan by Nikkei Publishing, Inc., Tokyo.

This Turkish edition is published by arrangement with Nikkei Publishing, Inc., Tokyo
through Tuttle-Mori Agency, Inc., Tokyo.

Teknik Hazırlık ve Kapak Tasarımı

www.sarakusta.com.tr

© *Bu kitabın tüm yayın hakları Kelime Yayıncılık'a aittir.*

Baskı

www.dumat.com.tr

ISBN: 978-605-9147-63-7

Kelime Yayıncılık Reklam Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 31337

Reşit Galip Cad. Hatır Sok. No: 23/2 06700 GOP / ANKARA

Telefon: (0312) 437 08 85-437 08 86 Faks: (0312) 437 08 87

www.cumleyayinlari.com

e-posta: bilgi@kelimeyayincilik.com

Cümle Yayınları, Kelime Yayıncılık'ın tescilli markasıdır.

ÖNSÖZ

Değerli okuyucu,

Birçoğumuz Honda ismini duymuşuzdur, ama başarı hikâyesini bilen pek az kişi vardır. Bu kitapta Soichiro Honda'nın (1906-1991) HONDA'yı bir dünya markası haline getirirken yaşadığı zorlukları öğrenecek, bu zorlukları sıra dışı girişimci ruhu ve zekasıyla nasıl aştığını kendi anlatımından okuyarak, onu yakından tanıyacaksınız.

Soichiro Honda yoksul bir demirci ailesinin çocuğu olarak küçük bir Japon köyü olan Komyo'da (Tenryu) dünyaya geldi. Otomobille 8 yaşında tanıştı. Kasabaya gelen Ford'un T modelini gördüğünde adeta büyüledi. Otomobilden damlayan yağ ilk kez kokladığında, 'Bir gün mutlaka ben de otomobil yapacağım' diye hayal kurdu. Bu onun otomobil çılgınlığının başlangıcı oldu. Tamir atölyesinde çırak olarak başladığı uzun yolculuğunda onu inanılmaz engeller bekliyordu ancak Honda hayallerinden hiç bir zaman vazgeçmedi.

Honda, önemli başarıların ancak karşılaşılan zorlukların üstesinden gelmekle elde edilebileceğini, hedeflere ulaşmak için ideal koşulların oluşmasını beklemeden, gece gündüz çalışmayla ve hayallerin peşine takılarak başarıya ulaşabileceğini bizzat kendi yaşam öyküsüyle bize gösteriyor. 'Başarı, işinizin yüzde 1'ini temsil eder ve bu da başarısızlık olarak adlandırılan yüzde 99'luk sonuçtan kaynaklanır' diyerek başarısızlıkların da kazanımların bir parçası olduğunu en iyi şekilde anlatmaktadır.

Kitapta sizi sadece bir başarı öyküsü beklemiyor. Honda felsefesinin temellerinden olan 'Üç Memnuniyet'i okurken; onun dürüstlüğüne ve işine olan sadakatine tanık olacaksınız. Yine aynı sayfalarda trafik yoğunluğuna sebep olacağını düşünerek ölümünden sonra cenaze töreni istemeyecek kadar insana değer veren ince dü-

şünce tarzına hayranlık duyacaksınız. Satır aralarında, Japon iş dünyası, çalışma kültürü ve toplumsal yaşamından kesitler bulacaksınız.

Honda'nın hayallerini en zor anda bile vazgeçmeden, adım adım nasıl gerçekleştirdiğini okurken; Honda'nın başarısının arka planında büyük payı olan ortağı Takeo Fujisawa'yı da tanıyacaksınız. Fujisawa'nın yönetim felsefesi ve uygulamaları, bir şirketin yönetiminde olması gereken özelliklere ışık tutuyor. Kuruluş, pazarın öncüsü olma ve dünya piyasalarına meydan okuma süreçlerinde Fujisawa ile birlikte yol alan Honda'nın yaptığı seçimler, genç girişimcilere adeta bir yol haritası sunuyor.

Bunkyo Gakuin Üniversitesi'ndeki işletme derslerinde örnek gösterilen Japon girişimciler arasında beni en çok etkileyen isimlerden olan Soichiro Honda'nın 'Benim Hayatım-Hayallerin Gücü' adlı kitabını Türkçe olarak sizlerle buluşturmak benim için özel bir öneme sahip. Soichiro Honda'nın geleneksel iş dünyasını hem Japonya'da hem de dünya genelinde nasıl değiştirdiğinin, başarıya inanarak, hayallerini gerçekleştirmede gösterdiği üstün gayret, azim ve kararlılığın, elinden gelen en iyisini yapmaya, hedeflerine ulaşmada sahip olduğu iradenin ve bizlere vermiş olduğu mesajların tüm girişimcilere özellikle de gençlerimize ilham kaynağı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür....

Bu eseri Türkçeye çevirmem konusunda ilham veren Saygıdeğer Hocam Prof. Dr. Masakazu Shimada'ya, Cümle Yayınları sahibi Ömer Faruk Ergezen'e, çalışmam boyunca yardımlarını esirgemeyen değerli yol arkadaşlarım Masayoshi İto'ya ve yazar Enver Turan'a, yine çeviri süresince bana her türlü desteği veren sevgili eşim Burcu Miraç ve biricik kızım Begüm Bilge'ye teşekkürlerimi sunarım.

Soichiro Honda'nın anısına derin saygıyla...

Telat AYDIN

SUNUŞ

Soichiro Honda (1906-1991) otomobil mühendisi. HONDA'nın (Honda Teknoloji Araştırma Enstitüsü) kurucusu. Japonya'nın Shizuoka Eyaletinde dünyaya geldi. İlköğretimini tamamladıktan sonra, Tokyo'nun Hongo semtinde bulununan bir oto tamir atölyesinde çıraklığa başladı. Hamamatsu'da otomobil tamir sektöründe başarılı oldu, ancak marka olmayı hedefleyerek motor ve piston halkaları üzerinde araştırma yapmaya başladı. İkinci Dünya Savaşından sonra Honda Teknik Araştırma Enstitüsü'nü kurdu. 'Bata-Bata' (A Type) ismini verdiği küçük bir motordan takılı olduğu motorlu bisikletin satışına başladı. 1948 yılında Honda Motor şirketini kurdu. 'Dream' ve 'Super Cub' adıyla geliştirdiği motosikletleri peşpeşe piyasaya sürdü. Zamanla motosiklet sektöründe dünyanın önde gelen markaları arasına girdi. Ayrıca, otomobil sektörüne de girerek Avrupa ve Amerika'da erken dönemde üretim yapmaya başladı. Egzos gazını azaltan CVCC motoru geliştirdi. 1973 yılında şirket başkanlığından ayrıldı.

*

Bu biyografi, HONDA logosu bulunan otomobil ve motosikletleri bilen, ancak Soichiro Honda'yı tanımayan okuyucular için hazırlanmıştır.

Soichiro Honda İkinci Dünya Savaşı sonrası Japonya'sının yetiştirdiği ve hiç kimsenin aksini söyleyemeyeceği bir iş dünyası kahramanıdır. Dünyaca ünlü bir marka olan Honda, motosiklet ve otomobil başta olmak üzere günümüzde kendinden çok söz ettiren iki ayaklı robot Asimo ile otomobil yarışı olan F1 modası, Soichiro Honda olmasaydı Japonya'da popüler olamazdı.

Soichiro Honda, günümüze kadar olan dönem de dâhil olmak üzere, Japonya'yı

temsil eden bir yönetici olarak tarihe ismini yazdırmıştır. Nikkei Gazetesi'nin 2000 yılının sonlarında gerçekleştirdiği en popüler '20. Yüzyılın Japon İşletmecileri Listesi' araştırmasında, ilk sırayı alan Konosuke Matsushita (Matsushita Elektrik, Panasonic)'dan sonra, Honda ikinci sırayı almıştır.

Başarının sırrı sadece küçük bir araba tamirhanesinden motosiklet üretimine geçmesi ve sadece bir kuşakta büyük bir otomobil üreticisi olmasındaki başarılı girişimcilik hikâyesi değildir. Onun geçmişinin arkasında birçok insanlık dramı vardır ve bu insanların ona empati duymasını sağlamıştır.

Hayatını birşeyler üretmeye adanmış bir erkeğin dehası ve çılgınlığı, çocukluktan itibaren hayallerini yılmadan takip eden yaratıcılık ruhu ve isteği, hayallerinden aldığı gücü bir iş haline dönüştüren, bir ortağın yardımcıları, dehaya ulaşan ve onu geçmeye gayret eden gençler...

Hepsi bu kadar değil. Pratik uygulamayla yaratıcılığı uyumlu hale getirmedeki özgün düşünce biçimi, taklitten hoşlanmayan ve orijinal teknolojisini oluşturmaya çalışan meydan okuma ruhu, yaşadığı dönemin gereksinimleri ile toplumun isteklerini önceden okuyabilme kabiliyeti, 'kaliteli ürünün vatanı olmaz' diyerek gösterdiği küresel bakış açısı, hükümetin kontrolü ve düzenlemelerine karşı kendi yolunda ilerleyen bağımsız ruhu, 'kendin için çalış' diyen hümanizması, güvenlik ve çevreyi ön planda tutan ahlâki anlayışı, hedefi belirleyerek gençlere yetki verebilen liderliği, iş ve özel hayatını kesin bir şekilde ayırabilen yönetici etiği... Bu özellikleriyle Soichiro Honda, Japon iş dünyasının sahip olduğu eski ve yeni zorlukları arkadaşları ile birlikte kolayca aşmıştır.

Ve her şeyden önce Honda'nın kişiliği büyüleyicidir. Cana yakın, saf ve temiz bir kalbi vardı. Göz açıp kapayınca kadar olsa da hayallerini kovalamaktan vazgeçmez, entrika yapmadan rekabet ederdi. Hata yapsa da yılmazdı, gülmeyi ve mizahı unutmazdı.

'Eğer âşık olursan zorluklar aşılır', 'Sevgiliye giden bin kilometre yol sadece bir kilometre gibidir' sözlerinde olduğu gibi, sevdiği işe kendini adadı. Bu prensip

Honda'nın ömrü boyunca geçerli olan ve Honda Felsefesi'nin temelinde olan bir çözüğü ipidir.

Rasyonel kişiliği ile insancıl yönü çelişkiye düşmeden birlikte yaşadığı için eşsiz bir çekiciliği vardı. Kazanılması zor olan benzersiz kişiliği, ömrünün ilk yarısını anlatan *Benim Hayatım* adlı eserinde somut bir şekilde hissedilmektedir. Ömrünün basamaklarında ilerlerken, İkinci Dünya Savaşı'nın yol açtığı tahribat ve yeniden canlanma döneminde yüksek ekonomik hedefler için gayret eden Japonların gücüne güç katmıştır.

Bu kitap, Soichiro Honda'nın Ağustos 1952'de Nikkei Gazetesinde 'Benim Hayatım' ismiyle yayımlanan şirket bültenlerindeki metinlerden oluşturuldu. Buna ilaveten bu tarihten sonra şirket başkanlığı süresince yürüttüğü önemli işlere ve emekli olduktan sonraki yaşamına da tanıklık edeceğiz.

'Benim Hayatım' serisinden sonra yönetim başkanlığı döneminde, önünde aşacağı altı büyük engel bulunuyordu. Öncelikle dört tekerlekli binek otomobile geçiş, sonra F1 yarışlarına katılım, yine hafif binek araç pazarının hâkimiyetini kazanma, binek araçlar alanında mücadele, düşük emisyonlu motor geliştirme ve emeklilik zamanı.

Yine bu kitapta 25 yıllık ortağı Honda ile birlikte yürüten, Honda motoru kuran ve yönetiminde bulunan Takeo Fujisawa'nın yönetim felsefesi ve uygulaması da anlatılmaktadır. Fujisawa bir 'ortak rolünde' finans, satış, organizasyon yönetimi ve yurtdışına açılma gibi yönetim ile alâkalı bütün işlerde faaliyet göstermişti. Fujisawa'nın bu çalışmalarından bahsederek, Soichiro Honda ve o dönemi değişik açılardan incelemiş olacağız.

Honda'nın ölümü üzerinden 10 yıl geçti. Bu süre içerisinde Balon Ekonomisi (1980'li yılların ikinci yarısından itibaren Japonya'da yaşanan suni büyüme dönemi) çöktü, refahı destekleyen çeşitli sistemlerde bozulmalar görülmeye başladı. İnsanlar bir çıkmaza girdi. 'Kaybolan 10 yıl'ı geri getiremeden 20. yüzyılı tamamladık. Honda'nın yaşadığı dönem ile günümüz şartları tamamen değişti. Ancak

Şirket yönetimi ve iŐadamlarının hayatlarını nasıl yaŐadıkları ile ilgili sorgulana-
cak konular deĐiŐmedi. Şirket yönetiminde olması gerekenlerin yol haritasının
görülmediĐi günümüzde, hayalleri güce dönüŐtürerek zorlukları aŐan Soichiro
Honda'nın yaşam ve düşünce tarzı her geçen gün tazeliğini koruyor. Ayrıca bu ki-
tapta o tarihte kullanılan sayın vb. saygı ifadelerini kulanmadan, insanların görev
ve pozisyonları için ana metne sadık kalmak Őartıyla, bu eseri tamamladık.

Haziran 2001

Editör: Osamu Nawa

Nikkei Gazetesi

İçindekiler

I. BÖLÜM-BENİM HAYATIM

1. Hamamatsu'da yaşayan demirci bir ailenin çocuğu
2. Otomobil tamir atölyesinde çıraklık
3. Çıraklıktan imparatorluğa
4. İki genç ile 'Hamamatsu Şubesi'
5. Segman üretimi için mücadele
6. Motosiklet üretiminden otomobil üretimine
7. Tokyo'ya geçiş ve ilk binek otomobil
8. Kiralık elbiseyle Ranju Liyakat Madalyasını alma
9. Durgunluk döneminde uyumadan dinlenmeden alacak tahsilatı yapma
10. Uluslararası Yarışmanın Kazanılması ve Dünya Birinciliği
11. Amerika ile başabaş Ar-Ge masrafları ayırma
12. Şirket içindeki teoriye saygı kültürü

II. BÖLÜM, 'BENİM HAYATIM'DAN SONRAKİ DÖNEM (1962-1991)

1. Fırtınalı 10 yıl
2. F1'a meydan okuma
3. Kompakt otomobile yatırım
4. Anlamli emeklilik
5. Bir diğerkurucu Takeo Fujisawa
6. Cenaze töreni yapılmasın

III. BÖLÜM-SOİCHİRO HONDA'DAN SEÇMELER

Üç Memnuniyet

Ürün estetiği ve sanat

Sermaye ve fikir

Teknoloji ve özgün kişilik

Öz disiplin ve iş ahlâkı üzerine

Fabrika yönetimi

TT yarışlarına katılım duyurusu

Mevcut ilgi alanlarıyla sınırlı kalmayın

Samimi bir hayat
Uzmanlığa yelken aç
Kötü çocuğa umut beslemek
Şakasız bir hayatın tadı tuzu olmaz
Kendini beğenmişlikten kurtulalım
Önce kendin için çalış
Otomobil üreticisi olma sorumluluğu
Vedalaşma
Bakış açım, düşünce tarzım

1. BÖLÜM

Benim Hayatım

1. Hamamatsu'da Yaşayan Demirci Bir Ailenin Çocuğu

Ben 1906 yılında Shizuoka Eyaetinin'deki Iwata şehrine bağlı Komyo köyünde (günümüzde Tenryu şehri) dünyaya geldim. Babam Yoshihira bir demirci idi. Ben de ailenin en büyük oğluydum. Deyim yerindeyse körük ve çekiç sesleri arasında büyüdüm. Büyükbabam hayatta iken ailemiz çiftçilik yaparak geçiniyordu. Babamın döneminde demirciliğe başlamış, fakir bir aileydik. O yıllarda kız kardeşimi sırtıma alır, okula götürür ve körük çekerek babama yardım ederdim. Daha küçük yaşlardan itibaren hurda demirleri eğip bükerek bir şeye benzemeyen şekiller yapar ve mutlu olurum. Çekiç kullanarak tarım aletleri yapar, onları tamir eder ve bunlardan zevk alırdım.

Okul öncesi dönemde makinelerle uğraşmayı sever ve motora ilgi duyardım. Evimizden yaklaşık 4 kilometre uzaklıkta bir piring dükkânı vardı. O yıllara göre nadir olarak bu dükkânda motor çalışırdı. Büyükbabam beni sırtına alır oraya götürürdü. Motorun ağır sesi ile birlikte motordan çıkan mavi renkli ve benzin kokulu duman bana oldukça çekici gelirdi. Buradan yaklaşık 1 km uzaklıkta bir kereste deposu vardı. Orda güçlü bir şekilde ses çıkararak dönen testereyi izlemek beni inanılmaz bir şekilde mutlu ederdi. Kısacası çalışan bir makine görmek beni mutlu ederdi.

Bu nedenle (Santou İlkokulunda 5. sınıfa kadar) bilim derslerinde ki konular; bitki ve böcekler olduğu için notlarım zayıftı, ancak 6. sınıfa geldiğimizde pil, ölçek, deney tüpü, motor gibi konulara geçince dersleri sevmeye başladım. Bilim dersini anlayıp öğretmenin sorduğu sorulara her ne kadar sözlü cevap versem de sınavlarda başarısız oluyordum. Çünkü okuma yazmayı sevmezdim. Yazmak benim için can sıkıcı bir işti. Ellerimle bir şeyler yapma konusunda kimseye yenilmeyecek bir özgüvenim vardı ama yazılı olarak kendimi ifade edemiyordum. İmla ve yazım dersleri o kadar sıkıcıydı ki;